Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Diumenge 28 de Maig de 1899 — Núm. 3 906

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . Ptas. 1
En provincias trimestre . . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de...... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Esparrachs d' Argenteuil

Se 'n venen diariament á la botiga d' EN GAMBÚS, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

NITA

Per Victorinita la anomenavan los seus pares y jo sens darmen compte ho feya per lo diminutiu Nita, y ab lo nom de Victorina la batejá 'l capellá d' una esglesia de Cádiz, ó *la tacita de plata*, com la diuhen los poetas.

Malgrat ser filla de la terra del sol y de la alegría, Nita, més que gaditana, semblava moral y físicament una nena de las regions del Nort, d' aquellas ahont sos habitants no veuhen en tota la hivernada casi be 'l sol y si 'l veuhen lo poden mirar ficsament sens enlluernarse.

Nita mès que entre flors semblava nascuda entre neus, y del color de la neu casi be tenía 'ls cabells de sa bonica testa infantívola. Tot en aquella nena era tendre y delicat; era més esperit que materia, y mostrava bé que l' ánima es la vida. Recordantla, m' apar sentir encare sa veu prima y cadenciosa que més semblava de criolla americana, que de andalusa. Com un lliri de llunyanas terras malmés per lo viatje y reviscolat en la estufa, vaig coneixer la Nita à Madrid ahont vingué ab sos pares que buscaren colocació y al poch temps la trobaren. Y aquella sort, qui sap si va ser la desgracia per sa filleta, qui sap si al cercar en devades colocació s' haurían entornat á Cádiz, tant anyorada per la Nita, y la nena á las horas no s' hagués anat decandint, primer com si estigués malalta, y després com á malalta que estava. De tal mena era sa malaltía, que 'ls metjes no hi entenían res. Cada escú donava un diagnòstich diferent y diferents medicinas, que sens cap profit prenía resignada la pobrisona. Jo aní tot sovint à visitarla, la estimava com filla d' un bon amich y per quelcom íntim é indiferent que m' atreya envers d' ella misteriosament. Li duya sempre un pom de flors, las violas me las agrehía moltíssim, se las portava humidas de voyra en los frets dias d' hivern que tant mal li feyan á sa feble salut, y tant profondament abaltían son ánim.

—¿Qué tens Nita?—li preguntava.—Y fent intenció de riure me responía:

—*Revolinas revolinas en la cabeza.*

Com ponse la nascuda en el mitj-día, portada al nort no podía viure, y esclatava esfullantse, colltorta y esmortuhintse...

Quan vaig veurela al despedirme per empendre un viatje, tingué 'l pressentiment que sería per derrera vegada. Ab son capet embolcallat ab un mocador negre, deixant veure alguns rissos de cabells més que rossos blanchs, gitada en un silló, arronsada y molt enflaquida, ulls enfusos y llavis descolorits, me feu l' efecte d' una velleta oblidada de la mort y no d' una nena malalta.

. . . .

Ara al tornar á casa la Nita, trobo 'l buyt que ab sa mort ha deixat, y veig al demunt d' una calaixera, devant del seu retrat lluhir tristement una xinxeta que per etern repós de son ánima te encesa la seva mare.

Quan entre las escletjas dels balcons y portas se fica 'l vent, la llum de la xinxeta tremola y fins lo retrat de la Nita sembla que tristement sonrigui, com quan me deya:—*Tengo revolinas revolinas en la cabesa.*

HORTENSI GÜELL.

Salutació poética

PER LA FUNDACIÓ
DELS JOCHS FLORALS DE COLONYA
1899

Torreja, com un símbol gegantí
ciutat tudesca que 'l romà bestía
vora 'l vell Rhin poétich, que congría
vagues llegendes y aromátich ví.
Ella del nort y del mitjorn així
l' essencia diferent té concentrada...
¡Salut, Colonya, qu'ets l'unió sagrada
del seny germánich y del cor llatí!

Quan floría l'esbart de trobadors
al bell sol da Provença y Catalunya,
també del Rhin á la ribera llunya
estol cantava de gentils cantors.
Los *Minnessinger* en dictat d' amors
lays entonavan á la dama pía;
y en temps de l'ideal cavallería
no'n sentí Europa de joglars millors.

Ara que ab nous alens primaverals
floreix la Renaixença catalana,
y la gran Morta-viva ab mès ufana
cenyeix lo front de roses inmortals,
la gaya festa de sos Jochs Florals
ne pren Colonya per sa propia festa,
mentres Germania renaixent li presta
harpes y veus de trobadors capdals.

Be cal, donch, qu'á Colonya resplandent
trametí avuy un amorós missatge,
d'en Llul y n'Ausies en lo fort llenguatge,
l'ingénua Musa de la nostra gent.
Per axó llanç aquesta fulla al vent
des d'un cap de Mallorca soleyosa,
poeta obscur, al admirar gloriosa
la poesía que Germania sent.

¡Salut, cantors, qu'en el germánich riu
batejau nostra festa llemosina,
y ab mès pregon sentit y ab art més fina
les pures flors del pensament teixiu!
Com aqueix Rhin de mágich atractiu
burchs y castells recorri vostra vena,
y amor vos doni inspiració serena
com eix ví pur que per trincar teníu.

Reyna gentil dels trobadors, ¡salut!
Clara estre la del Nort, novella Isaura,
donau l'impuls que poderós restaura
l'imperi de la gloria y la virtut.
De *Patria*, *Fe y Amor* alçant l'escut,
armau nous cavallers de poesía;
y feta ab ells una Creuada sía
que reconquisti l'ideal perdut!

MIQUEL COSTA Y LLOVERA PBRE.

Primaveral

¡Que n' es d' hermosa la primavera!

Las flors están ufanosas al escalf del sol que á dolls s' escampa sobre la terra. Lo perfúm que exhalan ubriagan l' ànima. Sa boniquesa ens fa ben viure, tot sembla que vulgui parlarlos de cosas que alegran y donan forsa al cor pera creure en l' esperansa....

¡Que n' es d' hermosa la primavera!

***

—T' estimo, ara sí que t' ho dich ab tota l' ànima; tas miradas de foch m' han empresonat y m' entrego al goig d' esser teu, ben teu.

Extasiat, te miro com á cosa vinguda de llochs somniats, per embellir lo camí de la meva vida. Ara'm sento renaixer, comenso per mí una existencia ignorada.

Tot s' engoja al entorn meu, en tot lo que miro y tinch á la vora, me sembla vénrehi un petó dels teus, una caricia de las que arreu escampa 'l teu amor de verge enamorada....

¡Que bé li ha fet á la meva ánima aqueix esclat de llum, com s' ha desvanescut la nuvolada atapahida que l' enterbolía sempre....

Lo meu pobre cor, en mitj de sa tristesa ja pressentía, resava á la callada perque fos certa, y certa ha sigut, y ara me 'n sento ditxós d' haverla anyorada.

Has escoltat mos prechs; lluny de refugirme, eixugas mas llágrimas; te parlo del goig que sento al contemplarte, y tu 'm somrius y 'm besas carinyosa....

¡Com t' estimo! t' ho diría mil voltas y sempre ab la mateixa passió d' ara, perque al dirho, sento com fuig del aprop meu aquella pena que may me deixava. T' estimo, perque estimante no veig res mes que lo que vull y 'm dó alegría. T' estimo perque si aixís no fos tornaría al món, á las ingratituts que 'ns enrotllan, á la lluyta terrible de sempre ahont s' hi malmet lo cor y s' hi encadena l' ánima.... T' estimo... perque sense tú tampoch podría viure....

¡Pobre ánima meva quan la deixis!

Pero no ho farás: te guardo dintre y encar que no't vegi poudré recordarte, y recordante hi trobaré 'l goig de creure en aqueix amor que per mí durará sempre...

Sempre... sempre... ¡qui sab!... pero no vull pensarhi, estimemnos, gosemla aqueixa ilusió que 'ns embelleix la vida; á viure que prou hem sofert; á deleytarnos entre petons y caricias.

Miram sempre com ho fas ara, no deixis may de parlarme dels amors que dins t' enlayran l' ánima, y sempre viurém entre 'ls mateixos plahers, y farém bona estada dins aqueix cel que no tots s' hi troban perque no tothom te prou cor per arribarhi.

Tot canta 'l nostre amor. L' aucellada ab sa eterna melodía guardadora de planys amorosos, l' enlayra fins al cel y l' ofereix al Deu de la esperansa perque hi revifii cors malmesos per la pena.

—Jo també t' estimo, jo també n' estich gojosa d' aqueix amor que dius te fa reviure; ne sento bona part de las tevas alegrías, perque estich certa que 'n son nascudas del fons de la meva ánima.

Si en mos ulls hi trobas la ditxa te miraré sempre, perque no vull pas altre goig que 'l d' agradarle.

Si somrihent te faig agradosa l' existencia, prenme tal com soch pensant que tu m' estimas, que jo per viure ditxosa necessito de qui trobi goig de la meva vida.

Si ara 'm veus alegre y riallera es perque sé qui tot aixó ho necessita per viure felís y ho reb com á cosa seva....

Tu vols viure estimant y jo, pobre de mí, me daleixo de ser estimada. Si 'ls meus amors son los que la teva ánima anyoravan, aquí 'ls tens... son ben teus.

***

¡Salut hermosa primavera!

Camps assoleyats, florida espléndida, desvetllén las ànimas encodormidas....

¡Oh flors, emblema de la joventut, esclatén ufanosas en balsámich perfúm per esplayarnos!

Salut, hermosa primavera, ideal de cors que bategan per la llum... salut mil voltas.

A. S. VILAPLANA.

Barcelona Maig 1899.

¡Visca Catalunya!

Lo crit de ¡sempre visca!—la noble Catalunya,
per totas parts d' Europa—ne torna á ressoná;
y mentres lo pagés—ab cor l' arada empunya
arriban nous periódichs—vinguts de terra llunya
escrits en catalá.

Avuy tots los trováires—ne van teixint la trama
cantant los grans avensos—d' eix poble soberá;
qué hi fá qu' ab res l' ajudi—Castella, sa germana
per res la necessita—qui hosa ja de fama
lo poble catalá.

Aquí fem las domassos—que los pàlaus cobreixen
dels comtes y marquesos—barons y demés grans;
també teixim las telas—qu' en sos salons lluheixen
de richs colors, magnífichs—que lo bon gust mereixen
de nostres fabricants.

També tením grans naus—que en alta mar pregonan
lo fruyt que nostra terra—regala en monts y plans;
lo such de nostras vinyas—sobradament abonan
quant val aquesta terra—que tan mal n' enrahonan
los fills dels castellans.

Tením com tots los pobles—grans hóms en nostra (Historia
escrits en sas grans páginas—sos noms ab lletras d' or;
per l' art de la pintura,—«Fortuny», digne de gloria,
tot fill de Catalunya—ne guarda sa memoria
gravada dins son cor.

En «Prim» també fill n'era—d'aquesta terra aymada,
molt digne de memoria—per son astut valor;
diguéu que os compti 'l moro—aquella gran jornada
qu' en «Joan», sens altra ajuda,—que nostra brau mey- (nada
los feu fugir de por.

També lo bech feréstech—de l' áliga de Fransa
marcadas porta encara—las náfras qu' ha rebut;
y desd' llavors hasta ara—ni de molt lluny s' atansa
puig sab molt bé ab qui tracta—recort de benhauransa
parlant dels fills del Bruch.

La gloria ha estat per ella—quan ne fou cos de guerra
com may un' altra pátria—igual son ceptre empunya;
siguém bons catalans—y ja que ré 'ns aterra,
cridém tots á la úna—¡honor á nostra terra!...
¡que visca Catalunya!

LLUÍS MATAS Y CARRÉ.

Lo garrofer y la prunereta

LLEGENDA SIMBOLISTA

No pas en las bíblicas edats; ni en los imponents pahissatjes d' Orient, al cim de las montanyas, entre espatechs de trons y llamps y ab homes barbuts, que trauhen foch pels caixals y van vestits ab mantells y tuniques infladas per lo vent; sino prop de la ciutat; en lo sigle de las *llums* y dels *consums*; en lo camp dels renomenats *suquets* y *santaines*; sota 'l cel esplendent, ahont se destaca lo vell campanar més alt de la plana, ha pres cos la llegenda simbolista, qu' en prosa vulgar aném á descriure, ja que 'l nostre piset es massa reduhit pera que 'l llogui *madame* Poesía, senyora de més ringo-rango.

***

Sentiu la suau olor de la taronjina? ¿no vos ubriaga la fragancia més sútil encara dels olivers en flors y de las vinyas? ¿Veyéu esfumarse la vermellor en las ciretetas y potser aneu á cullir per las blancas catifas la maduixa de rosada carn? Donchs era en aquest temps, en que las favas tenen cella negre y 'ls *trares* invadeixen los bancals: en que 'ls arbres deixen caure las flors pera que guaytin las puntetas dels fruyts y 'ls verts sembrats se brincan al vent y per los caminals las margaridoyas y 'ls rosers esclatan en flors. Era en aquest temps y *en veritat vos dich*, que feya goig la vinya del forner, ab sos brots de cuatre pams y ab un garrofer al mitj, que era ben bé lo gegant de la partida del *Matet*.

¡Lo garrofer! Que ab la ufana de son brancatje prenía mitj jornal de terra y que la bonyeguda soca no se la deixava abrassar per l' amo y dos fadrins més: que ab la verdor de sas fullas y la fragancia *especial* de la *garrofina* era l' enveja dels vehins; que com altre cedre lybich havía desafiat cent ventadas esgarrifosas y que ab sos fruyts, abastava tot l' any al lluent ruch, á qui servía ensemps de regalada estancia.

¡Lo garrofer! sombrejava al blanch maset y als fogons del costat; fins estenía la seva ombra demunt la taula dels famosissims techs, sense deixar passar un raig de sol y rebía, cada festa, l' holocauste de pollastres y conills. Semblava talment un Deu antich del paganisme: símbol, en aquest temps de *descreguts*, á qui ofería sos brams, la mansa bestia fermada á la soca.

Al seu propet costat, una tendre prunereta aixecava cap al cel las sevas vernisadas brostadas; las dentelladas fulletas, tot lo dia jogateras ab la marinada tenían lluentors d' esmalts y 'ls seus vestits, que mudava á cada estació; verts los uns roigs de foch los altres; de grochs á l' hivern; de blanchs en la primavera, la feyan *coqueta* y elegant y bonica y alegroya. Ab sas prunas, d' un daurat transparent, verdaders sarrells de cristalls y assabatxes; vessant acaramel·lada goma per son esllangit tronch, semblava talment la *puvilla* de la vinya. Era la carinyosa amiga de la quitxalla del forner y ab sos brassos gornits d' ensucradas prunas los convidava, y en sas atapahidas branquetas los guardava niuhets de cadarneras y pinsans.

Ell, l' agegantadot garrofer bé prou allargava son brancatje y arrels, pera fersela seva; més la prunereta, gronsantse al vent s' en burlava, s' en burlava y 's ventava avergonyida. Ell, l' «Hércules» de la finca, quan la veya com lo sol la besava y que ab la rosada s'enjoyava de diamants y que abellas y papellonas li petonejavan las flors, tot ne tremolava d' amor, ensemps que la jelosía li corsecava la soca, sopluix dels torts y merlas negres y dels lladres pardals.

Mentrestant feya anys, molts ays que 'l foch de la passió l' enrogía y cada any també plé de tristor, per las sevas brancas penjavan rastres de llargas y recargoladas garrofas, que 's desprenían, com si l' arbre plorés llágrimas de dol.

¿Que passá? ¿Quina riatllera lluna fou testimoni del rapte pruneril ó pruneral? ¿miolaren los gats y udolaren los gossos del voltant? ¿tregueren de sota terra sos caps los bolets? Feren de *Celestinas* las moscas d' ase, las aranyas ó altres sérs mes menuts que tenían niu en lo garrofer? Això será un secret mentres lo quefe de policía, senyor *Microscopi* no hi intervingui, mes lo cert es, que la prunereta vegé algunes de sas flors mes bonicas fecundadas per lo garrofer, que 'l garrofer robá las essencias del polen pruneril ó pruneral, gosant ab las suas vibracions y trayent á la primavera unas garrofas que semblavan prunas, ensemps que la pobre prunera treya unas prunas que semblavan garrofas.

¡Fou un idili, fou un miracle! Lo forner n' estava estarrufat de goig y 'ls vehins rabiavan d' enveja.

La professó al temple de NATURA semblá un pelegrinatje y 'ls papers se 'n ocuparen y 'ls sabis ho discutiren.

***

Lo forner enviá á una *eminencia* lo *cas patológich*: la eminencia *descreguda*, com son sigle, arrufá 'l nas, se posá 'ls *lentes* y ni sisquera ho consultá ab lo policía senyor Microscopi; per éll, alló era degut á la *mano oculta de la reacción*; sí, las *criptógamas* ne tindrían la culpa y alló no eran garrofas ni eran prunas. Alló era obra dels bolets. Y 'l bon forner havía sigut víctima de la *mano oculta de la reacción*; no hi havía idili; no hi havía miracle.

Empró, per los somniadors y 'ls vidents la llegenda existeix y aquest fenómeno ha sigut un símbol grandiós y per ells gens enigmátich, perque la *natura* ha volgut festejar aixís las primaverals bodas d' un célebre *garrofer*, que hi ha als baixos d' una casa que jo 'm sé, ab una prunereta del primer pis, de nom la *Puvilleta*, que dona richs y acaramelats fruyts, pera qui sab cultivarla ab sehó y cullirlá á temps.

¡Y allí si que de veras hi ha fecundació!

UN GANXET.

La Mosca y la Formiga

(FAULETA FRANCESA)

—Formiga miserable;
insecte pobre y vil;
per tú tota la feyna:
per mi 'l gosar sens' fí,
volant lliure á tot' hora;
per mi 'ls menjars més richs,
sense trevallar mica...
(la Mosca li vá dir)
—Sí, digas lo que vulgas;
vindrá l' hivern ¡jo 't flich!
(vá dirli la Formiga)
no havent rés recullit,
y 't morirás de gana,
beneyta... Es qu' es aixís!

PEPET DEL CARRIL.

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo molt Il·t. senyor Alcalde D. Joseph M.ª Borrás y Sardá y ab assistencia dels regidors senyors Font de Rubinat, Massó, Casagualda, Quer, Vergés, Nougués, Jordana, Mas, Mayner, Pellejá y Briansó, tingué lloch divendres, á dos quarts de vuyt del vespre la de segona convocatoria.

Se llegí y quedá aprobada l' acta de la anterior.

Res se digué sobre 'ls Boletins Oficials corresponents á l' última setmana suposém que perque cap de las sevas disposicions interessavan á nostre Ajuntament.

La Corporació Municipal queda enterat de una comunicació de la Delegació d' hisenda fentli present que anomenés los crédits que tenia contra l' Estat.

Aixís mateix se doná compte d' una comunícació del Sr. Prior de la Iglesia Parroquial de Sant Pere pregant que l' Ajuntament concorregués á las festas religiosas que se celebrarán ab motiu de la festivitat de Corpus Chisti.

Ab motiu d' unas manifestacions del Sr. Nougués, á las que no hi estigué conforme lo Sr. Font de Rubinat, se promogué un debat sobre aquest assumpto acordantse en definitiva que assistissin á las funcions religiosas los senyors regidors que aixís ho desitjessin y 's fes lo menos gasto de diners possible.

Se llegí una comunicació dels Srs. Administradors del Santuari de Nostra Sra. de Misericordia fent saber á l' Ajuntament y convidantlo, que avuy diumenge, tindrá lloch en aquella Hermita un diví y solempne ofici.

Lo Sr. Jordana s' oposa á que l' Ajuntament concorri á aquest acte si li ha de costar diners.

Lo Sr. President aclara que no ha de costar resial Municipi.

Lo Sr. Font de Rubinat diu que com no concedeix la mateixa importancia à aquella funció que á las de «Corpus Christi» proposava que no mes hi anés una comissió del Ajuntamnt.

S' acordá aixís.

L' Ajuntament queda enterat d' haver sigut nombrat Catedrátich de gimnasia de nostre Institut don Joan Magriñá Banús, que havía ja pres possessió de son cárrech.

Aixís mateix s' enterá d' haver sigut trasladat lo Catedrátich de retórica y poética del Institut D. Francisco Xavier Garriga y Palau al Institut provincial de Granada.

Lo Sr. Alcalde President diu que ab motiu de la mort del elocuent orador D. Emili Castelar ocorreguda á Pinatar del Rio la tarde del dijous Espanya está de dol y que tothom que s' estimi de lliber l há de sentir aquella pérdua, proposant que l' Ajuntament enviés un telegrama de pésam a nostre ilustre paysá Sr. Güell pera que lo fes arribar á las mans de la familia del Sr. Castelar.

Seguidament se doná lectura de la proposició que ja coneixen nostres lectors referent á aquest assumpto, que ja coneixen nostres lectors per haverla publicat en lo nùmero anterior que quedá aprobada.

Després d' aquest assumpto se llegí per tercera vegada un Dictámen de la secció de Gobern, propesant la reforma de la plantilla de Secretaria y personas que han de desempenyar los Negociats, dictámen que á proposta del Sr. Font de Rubinat y en virtut d' unas reformas que s' hí havian introduhit, quedá demunt la taula en la sessió anterior.

Acabada la lectura pel Sr. Secretari hi hagué un moment de pausa.

Transcorregut aquest no recordém quin senyor regidor proposá que 's podia suspendre la sessió pera continuarla secreta, á lo que s' hi oposá lo Sr. Vergés, manifestant que la conveniencia de ser pública ó secreta li havía d' indicar lo Sr. Font de Rubinat, ja que sols éll podia saber lo valor de las paraulas que havía de dir rebutjant ó acceptant lo Dictámen.

Lo Sr. Font de Rubinat respon que éll lo que ha de dir lo mateix ho fará en sessió pública que en secreta: que no s' oposa per si 'n volen parlar avans particularment á que se suspengué la sessió pero que si éll havía de demanar que la sessió continués secreta no ho faría.

Intervenen en l' incident los Srs. Nougués, Quer y Vallvé y per fí se decideix que la sessió continuhi pública. (Demana la paraula lo Sr. Font de Rubinat).

Lo Sr. Font de Rubinat diu que ha demanat la paraula no pera fer la oposició al dictámen que en lo fondo potser hi estaría conforme, y si pera fer sobre 'l mateix algunas observacions que no serán tant concretas com éll mateix desitjava, perque en tot y haver quedat demunt de la taula dos vegadas, no ha tingut temps pera estudiarlo per haverli reclamat la seva atenció altres assumptos de més interés pera la població tal com lo «Congrés Vitícola» y haverlo sostingut en lo llit alguns dias una indisposició.

Diu que no está conforme ab lo criteri que se sustenta en lo Dictàmen, que tal com está proporciona una economía al Municipi, avans al contrari creu que 'l perjudica ja que la secció ha prés per peu lo que s' ha gastat ab escrivents temporers los tres derrers anys, que es quan més ni ha hagut.

Fà ressaltar lo contressentit del dictàmen, dihent que mentres en un apartat se fa constar que se suprimeix una plassa en un altre se proveheix; que mentres diu d' una manera absoluta que queda privada la entrada d' escrivents temporers á la Secretaría, al final se queda ab lo Dret lo senyor president de la secció de Gobern ab lo Secretari de nombrar escrivents temporers; que 's fa constar que se suprimeix la plassa que deixá vacant l' oficial senyor Pellicer per haver mort, se ascendeix à la mateixa al auxiliar senyor Ferré: que no resulta de cap puesto la vacant d' Interventor de Consums, oficial de Secretaría; y finalment, diu, no s' assigna 'l travall que ha de tenir á son cárrech cada oficial, tal vegada per descuyt, sent aixís que es aquesta una de las cosas més importants, donchs n' hi ha que 'l pot desempenyar qualsevol empleat, mentres que altres per la seva delicadesa, se necessita que en la persona en qui recaigui, disfruti de la confiansa de tot lo Municipi.

Lo senyor Vallvé, digué al senyor Font que estava equivocat que l' auxiliar senyor Ferrè passés á ocupar la plassa d' oficial segon y que la secció li destinava lo quart.

Lo senyor Font de Rubinat digué que de la redacció del nou dictámen ab relació al primer resultava aixís y al efecte demanà que ho llegeixi lo senyor Secretari, resultant exactament aixís.

Més, afegí lo senyor Font, si aixís no ho fos jo mi oposaría perque entench que un empleat que fá molts anys que es á la Casa,—sempre li he vist—se li ha de donar preferencia á un que ha vingut desempenyant lo cárrech per curt temps, sense nombrament del Ajuntament y que fins está mal pagat.

Fent constar al dictámen totas aquestas manifestacions, digué 'l senyor Font, jo no m' oposo á la seva aprobació.

Y en quant á la alusió que m' ha dirigit lo senyor Vergés, que crech se refería á unas paraulas que jo vaig dir en una reunió particular, com lo senyor Vallvé pochs moments ans d' entrar á la sessió m' ha dit que no hi havía res de cert, y jo crech que 'l senyor Vallvé no m' havía d' enganyar, per això no n' he parlat.

Lo senyor Nougués demana la paraula y diu que 'l Dictamen l' ha sorprés, perque intentava fer una proposició demanant que l' Ajuntament tragués á concurs totas las plassas vacants d' alguna importancia com se fa en moltas poblacions y en algunas ab sons més petits que à la nostra.

Demana, que no poguent ser això aixís, que en la aprobació del Dictamen hi consti lo seu vot en contra, perque creu que 'l senyor Miró no es convenient estigui empleat á la Secretaría.

Lo senyor Vergés demana al senyor Nougués que aclari aquestas paraulas, mes lo senyor Nougués se referma en ellas dihent que puch entrar en detalls.

Lo senyor Alcalde-President, vist que cap senyor regidor intenta intervenir en lo debat, demana que també consti en acta lo seu vot en contra lo nombrament del senyor Miró.

Lo senyor Casaguelda, vista l' importancia del vot de la Presidencia, traduheix lo vot en esmena al Dictamen proposa la seva aprobació, menos lo nombrament del senyor Miró.

Lo senyor Quer demana que se suspengui la sessió y que continúhi secreta, proposició que es acceptada.

De lo que 's tractà en la sessió secreta no 'm dirém res per més que de bona part ens ne poguerem enterar á causa de lo acalorada que devía ser la discussió.

Se reanuda la sessió pública al cap d' una hora y mitja y 'l senyor Vallvé, en sa calitat de President de la secció de Gobern retirá lo dictámen pera estudiarlo.

S' aprobaren seguidament los dictámens de la secció de Foment donats á las solicituts de don Carles Bertran y «Electra Reusense» y s' aixecá la sessió.

Eran tres quarts de deu.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 27 de Maig de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Plujá en 24 horas	Aigua evap. en24 h.	Estat del cel	Observ particular.
9 m.	756	79	'	4'3	Ras	
3 t.	756	76			Núvol	

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 35	12	20	S.	Cúmul	0'4
3 t.	Sombra 24		19	E.	Cun Nin	0'7

Ahir á dos quarts de deu de la nit va tenir lloch una manifestació acompanyada per una banda de música al objecte de portar al tren exprés una corona de llorer que 'l partit possibilistá envia á Madrid pera l' enterro de D. Emili Castelar.

—

Hem rebut un ofici del senyor President del Comité federal convidantnos á una reunió pera divendres à la nit, dia 2 del vinent Juny, pera tractar d' acordar fer algo practich al objecte d' ajudar á la consecució de la revisió del procés de Montjuich.

Agrahím la atenció.

—

La societat de joves «La Verbena», instalada en lo carrer de Santa Eulalia, celebrará ball á la tarde y á la nit d' avuy ab música lo de la nit.

—

Nostre particular amich lo distingit metje d' aquesta ciutat D. Joan Magriñá, ahir prengué possessió de la cátedra de «educació Física» (Gimnástica ab Fisiología é Higiene) del Institut, pera quin cárrech ha sigut nombrat en propietat per lo Ministeri de Foment.

Rebi 'l senyor Magriñá nostra enhorabona.

—

Lo conflicte dels consums á Tarragona, no ha tingut encara cap solució segons llegím en los diaris d' ahir d' aquella ciutat.

—

La secció d' aficionats de la societat «El Alba», ab motiu de celebrar sa festa major lo vehí poble de Dosaiguas, avuy marxará cap á dit poble pera donarhi duas funcions teatrals. Aquesta nit se representará la tragedia en tres actes y en vers d' en Angel Guimerà «Mar y cel», y demá lo preciós drama en tres actes y en vers del inmortal poeta en Frederich Soler (Pitarra) «La ratlla dreta».

—

La Junta del hortet «La Tranquilitat» ha tingut l' atenció que agrahim d' invitarnos á la festa que celebrará aquesta nit ab motiu de l' inauguració del elegant saló-rafal que han acabat de construhir.

No duptém á jutjar per los preparatius de tots los socis que la festa resultará lluhida en extrém.

—

Hem sigut atentament invitats per los professors del «Colegi de Sant Pere Apostol» per assistir á la festa literaria y musical que celebrarán aquesta tarde. Agrahím tal distinció.

—

Aquesta nit tindrá lloch en la concorreguda societat, «El Brinco» la anunciada vetllada ab motiu de l' inauguració de la temporada d' istiu y de l' instalació de la electricitat.

Dita festa promet esser lluhidíssima á jutjar per los escullits números que conté 'l programa.

A las senyoretas que hi assisteixin se 'ls fará ofrena d' un «bouquet» junt ab un número d' una rifa que s' efectuará acabada la festa, d' un cubert de plata.

—

Aquesta nit tindrá lloch en lo teatro de la societat «La Palma», una escullida funció teatral posantse en escena la bonica comedia del nostre paysá lo malaguanyat Bartrina «Lo Matrimoni Civil», lo monólech (estreno) de nostre company Pere Cavallè titulat «Sagetas d' or» y la divertida sarsuela «¡Dormi!». Acabará la festa ab un ball reunió.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pes. 960'62.

—

Secció oficial

Companyia Reusense de Tranvias

Se participa als senyors tenedors de títuls de la série B, que 'ls dias 2, 3, 4 y 5 del próxim mes de Juny s' efectuará 'l pago de 10 pessetas per títul com complement del finit exercici de 1898, en las oficinas de la Companyía situadas en la estació de Reus de nou á dotze del matí.

Se prevé que pera dit cobro deurá entregarse lo cupó núm. 16.

Reus 27 de Maig de 1899.—P. A. del C. de A.

—

Registre civil

del dia 26 de Maig de 1899

Naixements

Ramon Domenech Robuster, de Ramon y Dolors:—Jaume Casas Lluch, de Martí y Teresa.—Teresa Herrera Bayarri, de Anton y Amparo.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph M.ª Ribé Roig, 22 anys, Hospital Civil.—Joan Martí Junyent, 57 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Germá.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á las vuyt del matí tindrá lloch la Comunió general del mes de María ab plática preparatoria á cárrech del Rvnt. D. Francisco Solé; y á las sis de la tarde la funció del mes de Maig, predicant l' expressat orador, fentse la professó de las noyas y acabantse 'l Besa-mans de la Verge. En los tres dias següents seguirá 'l mes de María á las set de la tarde, afegintse lo dimars la funció de Sant Antoni de Pádua.

Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Avuy, festa de la Santíssima Trinitat y últim dia del Novenari, á las nou se celebrará un ofici solempne ab orquesta y sermó que dirá 'l Rvnt. don Llorens Espanyó de las Escolas Pías, y á la tarde à dos quarts de sis acabament del Novenari, finalisant ab lo besa-mans á la Santíssima Verge.

Sant de demá.—Sant Maximino.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	62'85	Aduanas	91'75
Exterior	'	Norts	57'40
Amortisable	'	Fransas	47'45
Cubas 1896	68'75	Filipinas	13'
Cubas 1890	59'75	Obs. 6 0[0 Fransa	84'12
Exterior París	63'65	Id. 3 0[0 »	43'75
	GIROS		
París	20'25	Londres	30'30

Anuncis particulars

Llibrería

Se venen, ab la economía d' un 10 fins un 25 per cent, los articles d' escriptori, llibres de 1.ª ensenyansa, paper de totas classes, plomas, llibres ratllats, cuaderns, etc.

Paper de barba corrent á 6 pessetas la resma
» d'embolicar blanch á 3 » »
100 targetas de visita 1 »

Singlers, número 12.—Reus.

"EL BRONCISTA"

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petroli á electricitat.

Construccions de tota calsse d' aparatos pera la electricitat, gas, petroli y espelmas.

Incandecencia per lo gas y alcohol ab metxeros del sistema més adelantat.

Lámparas á foco ab lo metxero «Universal».

Restauració y reparació á preus limitats de tota classe d' aparatos, especialitat de la casa.

Instalacions pera aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampistería y Llaunería.

Instalació de timbres eléctrichs ab material assegurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

ESCORIAS THOMAS.—

Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverossímils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense» donarà com á inmediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprenentho aixís nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fí de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn rigurós.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» ficsa á sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus següents:

			Ptas.
Una làmpara incandescent	*de 5 bujías*		*1'25*
" " "	*de 10*	"	*1'75*
" " "	*de 16*	"	*2'50*
" " "	*de 25*	"	*3'75*
Preu del kilowat, hora........			*0'50*

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temèm, se 'ns porta á la lluyta, á ella anèm ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará lo fluit áhont vulga que 's demani, desde la posta á la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, á saber:

Una lámpara	incandescent	de 5	bugías,	pessetas	1'25	al mes.
»	»	de 10	»	»	1'75	al »
»	»	de 16	»	»	2'50	al »
»	»	de 25	»	»	3'75	al »

UN KILOWAT-HORA *(que representa aproximadament lo consum d' una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) pessetas* 0'50.

Aixi mateix continuará practicant gratuitament las instalacions particulars.

Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1899

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirá de Barcelona lo dia 21 de Juny directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnífich y rápit vapor francés

ITALIE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirán de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Juny lo vapor Provence
lo dia 27 de " "

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

ACREDITADAS ESPECIALITATS DE CANALDA

PREMIADAS AB MEDALLA D'OR

en las exposicions Mercantil, Industrial y Agricola celebradas en la ciutat de Tortosa, en la internacional de Brusselas, any 1891, en le Concurs internacional de Saint-Gilles y gran Diploma d'honer, any 1892 y ab medalla de plata en la Exposició Regional de Lugo, any 1896.

TINTURA CANALDA PERFECCIONADA

pera tenyir lo cabell y la barba

LA MES ECONOMICA QUE 'S CONEIX Y DE POSITIUS RESULTATS

Enforteix, hermoseja, rejoveneix y es rápida en lo modo d' obrar, denchs bastan uns 20 ó 30 minuts pera recobrar lo cabell ó barba, son primitiu color, per blanchs que estiguin.

AMPOLLA 2 PESSETAS

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LAUSSANNE

Dipósit exclussiu á Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas.	1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas.	3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas.	4'00

PULPA	Ptas.
Placas pera 3 á 4 vacunas,	1'50
Placas pera 6 á 8 vacunas.	3'00
Frascos pera 25 vacunas.	8'00
Frascos pera 50 vacunas.	15'00

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS ELEVADORES DE TODOS SISTEMAS

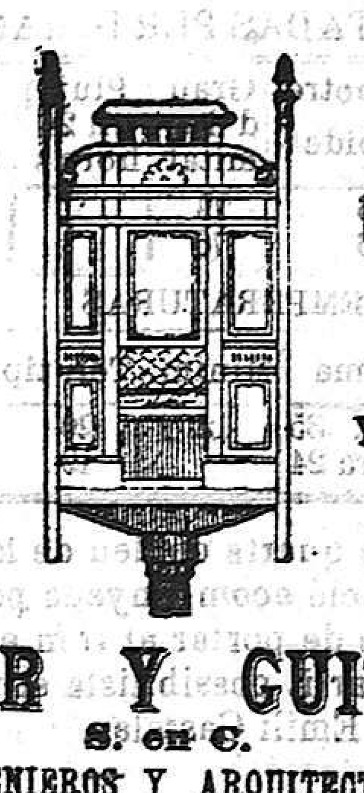

MOVIDOS POR MOTOR DE Vapor, de Gas Y Á BRAZO

MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

baix garantía del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA